

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า โสเภณีเป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับสังคมมาช้านานแล้วจนเกือบจะกล่าวได้ว่า คู่มากับอารยธรรมของโลก โดยมีรากเง่ามาจากศาสนาซึ่ง โสเภณีทางยุโรปนั้นมีต้นกำเนิดจากความเชื่อเกี่ยวกับพิธีกรรมเพื่อความอุดมสมบูรณ์แห่งพืชพันธุ์ธัญญาหาร จึงมีการทำพิธีบวงสรวงเทพธิดา ซึ่งมีชื่อแตกต่างกันไปตามเมืองต่าง ๆ กัน เช่น Venus, Astarte, Achtoareth และอื่น ๆ พิธีกรรมทางศาสนานี้ทำโดยการให้หญิงสาวไปคอยชายในโบสถ์เพื่อสมสู่กับชายเป็นการสังเวทเทพธิดา จึงเกิดเป็นประเพณีว่า หญิงสาวอย่างน้อยครั้งหนึ่งในชีวิตต้องอุทิศตัวสำหรับพิธีกรรมทางศาสนา ในระยะแรกการผลิตเพื่อศาสนานี้ไม่มีค่าตอบแทนแต่อย่างใด¹ ต่อมาเกิดมีเรื่องค่าตอบแทนขึ้นโดยการอุทิศตนคงเป็นไปในรูปเดิม แต่การอุทิศตนของหญิงนี้จะได้รับค่าตอบแทนจากชายผู้มาร่วมหลับนอน และค่าตอบแทนนี้จะตกเป็นของโบสถ์เพื่อใช้ในการบูรณะ หรือสร้างขึ้นใหม่จนนาน ๆ เข้าเกิดเปลี่ยนรูปเป็นการหาเงินเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง² และในประเทศอินเดีย โสเภณียังมีต้นกำเนิดจากพิธีกรรมในทางศาสนาเช่นเดียวกับประเทศในแถบยุโรป โดยสันนิษฐานว่าเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยยุคเวทแล้ว³ ตามโบสถ์ที่ศักดิ์สิทธิ์ของอินเดียสมัยโบราณจะต้องมีสตรีซึ่งเป็นนักร้องนักรำประจำอยู่ทุกสำนัก สตรีเหล่านี้จะมีหน้าที่

¹ดาร์ราร์ตัน เมตตาริกานนท์, "โสเภณีฉบับนโยบายของรัฐบาลไทย พ.ศ. 2411-2503" (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526) หน้า 6-7 อ้างจาก "Prostitution", Encyclopaedia Britannica Vol.18, (London: Encyclopaedia Britannia Ltd., 1963), p.597-601.

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 7.

³ดาร์ราร์ตัน เมตตาริกานนท์, "โสเภณีฉบับนโยบายของรัฐบาลไทย", หน้า 9, อ้างจาก อุดม สมพร, "เรื่องโสเภณีในวรรณคดีบาลีและสันสกฤต: การศึกษาเชิงวิเคราะห์" (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522) หน้า 5.

ในการขับร้องและร่ายรำทวยเทพเจ้าซึ่งสิ่งสถิตย์อยู่ในโบสถ์⁴ เรียกว่า "เทวทาสี" หรือ "เทพทาสี" และมีหน้าที่ขับร้องและเต้นรำบารโธสวาทแก่นักบวชหรือนักดนตรีที่มาสักการะเทพเจ้าในเทวาลัยของตนด้วย⁵ แม้ในพุทธประวัติก็ได้มีการกล่าวถึงโสเภณีไว้เช่นกัน

สำหรับประเทศไทยนั้นเริ่มมีโสเภณีมาตั้งแต่เมื่อใดไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด แต่จากกฎหมายตราสามดวงซึ่งตราไว้ในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 หรือพระเจ้าอู่ทอง พระเจ้าแผ่นดินผู้ทรงสร้างกรุงศรีอยุธยา เมื่อ พ.ศ. 1904⁶ และได้ปรับปรุงรวบรวมในรัชสมัยพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อจุลศักราช 1166 (พ.ศ. 2347) ได้กล่าวถึงหญิงนครโสเภณีในบทพระโอวาทลักษณะผ้าเมียบทหนึ่งว่า⁷

"มาตราหนึ่ง ชายใดลู่ขอเอาเอาหญิงคนขับ/รำ เทียว ขอทานเลี้ยงชีวิตและหญิงนครโสเภณีเลี้ยงเป็นเมีย ทาซู้เหนือผ้าก็ดี..... ท่านให้ผจางหญิง/ชายนั้นด้วยไถนาส่วนหญิงอันรายให้เอาเฉลวปะหน้าตัดดอกบาแดงทับสองหู ร้อยดอกบาแดงเป็นมาลัยใส่ศีรษะ/คอ และให้เอาหญิงนั้นเข้าเทียมแอกข้างหนึ่ง ชายซู้เทียมแอกข้างหนึ่งผจางด้วยไถนา 3 วัน ถ้าแลชายผู้ว่านั้นรักเมียอยู่มิให้ผจางไซ้ ท่านให้เอาชายผู้ว่านั้นเข้าเทียมแอกข้างหนึ่ง หญิงอยู่ข้างหนึ่งอย่าให้ปรับไหมชายซู้นั้นเลย" และจดหมายเหตุลาลูแบร์ทูตฝรั่งเศส สมัยสมเด็จพระนารายณ์ (พ.ศ. 2199-2231) ระบุว่า ในสมัยนั้น กรุงศรีอยุธยามีโสเภณีราว 600 คน และมีช่องโสเภณี

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 9, อ้างจาก เรื่องเดียวกัน, หน้า 22-25.

⁵ บุญส่ง เผ่าทรง, "ปัญหาหญิงโสเภณีในประเทศไทย", (วิทยานิพนธ์ชั้นปริญญาโท คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2503) หน้า 11, อ้างจาก Encyclopaedia of the Social Science, (The Macmillan Company, New York, Eleventh Printing 1954), Vol. XII p.553.

⁶ กุศล สุจรรยา, ภูมิหลังของคณิกา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2524), หน้า 156.

⁷ ประมวลกฎหมายรัชกาลที่ 1 จุลศักราช 1166 พิมพ์ตามฉบับหลวงตรา 3 ดวง, ประชุมหนังสือประกอบวิชาประวัติศาสตร์กฎหมายไทย, ร. แลงการ์ด ผู้จัดพิมพ์, (พระนคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง) เล่ม 2 หน้า 5.

อยู่ 4 แห่ง ตั้งอยู่ในย่านชุมชนชาวจีน อยู่ใกล้เคียงกับท่าเรือใกล้ตลาด ให้บริการทั้ง ไทยและชาวต่างประเทศ รวมทั้งจากคำให้การ "ขุนหลวงวัดประดู่ทรงธรรม" เอกสารจากหอหลวง ได้กล่าวถึงหญิงนครโสเภณีในสมัยปลายกรุงศรีอยุธยา ก่อนกรุงแตก เมื่อ พ.ศ. 2310 ว่า "ตลาดบ้านจีนปากคลองขุนละครไชย มีหญิงละครโสเภณีตั้งโรงอยู่ท้ายตลาด 4 โรงรับจ้างท้าวเราแก่บุรุษ"⁹

จากหลักฐานดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า "หญิงนครโสเภณี" หรือโสเภณีได้มีมาแล้วอย่างน้อยในสมัยพระเจ้าอู่ทองต้นกรุงศรีอยุธยา ส่วนในสมัยสุโขทัยอาจจะมีหญิงนครโสเภณีมาแล้วก็ได้ แต่ยังหาหลักฐานที่จารึกไว้ไม่ได้ดังกล่าว¹⁰

นอกจากนี้ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชก็ได้มีการเก็บภาษีอากรโสเภณีด้วย ดังปรากฏจากข้อความนี้คือ "ขุนนางสยามหวงบุตรมาก... ถ้าบุตรคนใดกระทำการชั่วก็ขายบุตรสั่งให้แก่ชายผู้หนึ่ง ซึ่งมีความชอบธรรมที่จะเกณฑ์ให้สตรีที่ตนซื้อมานี้เป็นหญิงแพศยาหาเงินได้ โดยชายผู้นั้นต้องเสียภาษีถวายพระมหากษัตริย์"¹¹

สำหรับปัจจัยที่เอื้อให้เกิดโสเภณีในประเทศไทยในอดีตนั้น มีหลายประการ ที่สำคัญได้แก่

⁸ ศิริพร สะ โครบานีต, "กระบวนการค้าหญิงไทยในประเทศไทย" ปัญหาการค้าหญิงและยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยสังคม, 2527), หน้า 6, อ้างจาก สมชาย ปรีชาเจริญ (จิตร ภูมิศักดิ์), "อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของสตรีไทย" ประวัติศาสตร์สตรีไทย (พระนคร : ชมรมแสงดาว, 2522) หน้า 161.

⁹ เทพชู ทับทอง, หญิง โคมเขี้ยว (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เจ้าพระยา, 2526) หน้า 158.

¹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 157.

¹¹ คารารัตน์ เมตตาริกานนท์, "โสเภณีกับนโยบายของรัฐบาลไทย พ.ศ. 2411-2503", หน้า 13, อ้างจาก สันต์ ท. โกมลบุตร (แปล), จดหมายเหตุลาลูแบร์ ฉบับสมบูรณ์ เล่ม 1 (พระนคร : สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, 2510), หน้า 331.

ประการแรก สันนิษฐานว่า "ระบบทาส" มีส่วนสำคัญทำให้หญิงทาสจำนวนหนึ่ง เป็นโสเภณี เพราะสภาพของหญิงที่ตกเป็นทาสจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของนายเงินทุกอย่าง แม้กระทั่ง การขายตัวเองให้แก่ชายอื่นตามคำสั่งหรือข้อตกลงของผู้เป็นนายเงิน ทั้งนี้พิจารณาจากกฎหมาย ทาสที่ใช้ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งรวบรวมไว้ในสมัยรัชกาลที่ 1 ว่า นายเงินมีสิทธิที่จะลงโทษ ทัณฑ์ จำใช้ ตรวน ขี่คา ทวนด้วยลาดหนัง หรือทำทารุณกรรมต่าง ๆ แก่ทาสของตนได้ถึง บาดเจ็บสาหัส หรือแม้แต่ตบอดก็ทำได้ แต่อย่าให้ถึงล้มตาย สามารถส่งทาสของตนไปรับโทษ คดีใด ๆ แทนตน บุตร ภรรยา ญาติพี่น้อง พันธุ์ของนายเงินได้ และสามารถจับทาสหนีได้ ชาย ก็นำได้ เมื่อตนไม่สามารถเลี้ยง รวมทั้งส่งให้ทาสไปราชการแทนตนได้ แม้ราชการนั้นจะถึงตาย ก็ตาม¹² และจากจดหมายเหตุของลาลูแบร์ ราชทูตฝรั่งเศสที่เข้ามาในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ มหาราช กล่าวว่า คนไทยในสมัยนั้น "มีความชอบธรรมที่จะเกณฑ์ให้สตรีที่ตนซื้อมานั้นเป็นหญิง แพศยาหาเงินได้ โดยชายผู้ซื้อมันต้องเสียภาษีถวายพระมหากษัตริย์ กล่าวกันว่าชายผู้ซื้อหญิง โสเภณีอยู่ในปกครองของตนถึง 600 คน....อนึ่งบุคคลผู้นั้นยังรับช้อภรรยาจากสามีที่ขายส่งลง เป็นทาส"¹³

ประการที่สอง การเข้ามาของคนต่างชาติโดยเฉพาะคือ คนจีน กล่าวคือ มีคนจีน จำนวนมากอพยพเข้ามาพำนักอาศัยในประเทศไทย ตั้งแต่สมัยต้นอยุธยาเป็นต้นมา โดยในรัชสมัย สมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ. 2199-2231) มีคนจีนอาศัยอยู่แล้วประมาณ 3,000 คน ส่วนใหญ่มีบทบาทและอิทธิพลมากในทางการค้า¹⁴ อีกทั้งยังมีหลักฐานว่าย่านโสเภณีอยู่ในเขต

¹² ดารารัตน์ เมตตาริกานนท์, "โสเภณีบนนโยบายรัฐบาลไทย พ.ศ. 2411-2503", หน้า 14, อ้างจาก เสถียร ลายลักษณ์, ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 1 (พระนคร : โรงพิมพ์เดลิเมล, 2478) หน้า 372-401.

¹³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 14, อ้างจาก ลาลูแบร์, จดหมายเหตุลาลูแบร์ ฉบับสมบูรณ์ เล่ม 1, หน้า 331.

¹⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 15-16, อ้างจาก มัลลิกา เรื่องระพี, "บทบาทของชาวจีนในด้านเศรษฐกิจ สังคม และศิลปกรรมไทยสมัยรัชกาลที่ 1 ถึง รัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์" (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518), หน้า 15.

ชุมชนชาวจีน นอกจากนั้น โสเภณีในประเทศไทยยังมีรูปแบบที่คล้ายคลึงกับโสเภณีของประเทศจีน¹⁵ จึงเป็นข้อสันนิษฐานว่าปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อการมีโสเภณีในประเทศไทยในยุคนั้นคือ การอพยพเข้ามาของคนจีน

แต่อย่างไรก็ตาม ก่อนการเลิกทาสในรัชกาลที่ 5 นั้น โสเภณีคงยังไม่แพร่หลายและเป็นปัญหาในสังคมไทยมากนัก แต่ภายหลังจากการประกาศเลิกทาสเมื่อ พ.ศ. 2448 แล้ว ก็มีหญิงโสเภณีแพร่หลายเพิ่มขึ้น¹⁶ ทั้งนี้สันนิษฐานว่า ทาสเหล่านั้นยังไม่สามารถปรับตัวเข้ากับชีวิตอิสระที่ไม่มีนาย และเนื่องจากไม่มีการตระเตรียมการในเรื่องการทะนุบำรุงรักษาตัวไว้รองรับดีพอ ดังนั้น ทาสหญิงจำนวนหนึ่งจึงแปรสภาพเป็นหญิงนครโสเภณีอยู่ภายใต้การควบคุมของนายโรงโสเภณีไป และจากการที่มีโสเภณีแพร่หลายนี้เอง มีผลทำให้เกิดความโรคระบาดติดต่อกันอย่างมากมาย และแพร่ระบาดไปอย่างรวดเร็ว (เนื่องจากในสมัยนั้นยังไม่มี การควบคุมกามโรค) ประกอบกับในระยะนั้นได้มีการค้าหญิงจีน¹⁷ เพื่อส่งมาเป็นโสเภณีในประเทศไทยอย่างมากมายอีกด้วย และการตั้งโรงหญิงนครโสเภณีในขณะนั้น ก็ตั้งในทำเลที่เปิดเผยกันเป็นส่วนมาก และมีพวกอั้งยี่ควบคุมอยู่ลับ ๆ ซึ่งทำให้เกิดทะเลาะวิวาทกันอยู่เนือง ๆ¹⁸ ดังนั้นพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติป้องกันสัญจรโรค ร.ศ. 127 ขึ้น เมื่อวันที่ 13 มีนาคม รัตนโกสินทร์ศก 126 (พ.ศ. 2452) ซึ่งเป็นกฎหมายฉบับแรกที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมโสเภณีของประเทศไทย¹⁹

¹⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 16, อ้างจาก คณะกรรมการจัดพิมพ์เอกสารประวัติศาสตร์ สำนักนายกรัฐมนตรี, "คำให้การขุนหลวงวัดประดู่ทรงธรรม" แดงงานประวัติศาสตร์ เอกสารโบราณคดี 3 (มกราคม 2512), หน้า 55-66.

¹⁶ บุญส่ง เผ่าทรง, "ปัญหาหญิงโสเภณีในประเทศไทย", หน้า 17.

¹⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 17, 62, อ้างจากเอกสารแบบธรรมเนียมหน่วยงานโสเภณีแผนกควบคุมหญิงนครโสเภณี กองทะเบียน กรมตำรวจ.

¹⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 62, อ้างจากเรื่องเดียวกัน.

¹⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 62.

พระราชปราชญ์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในการออกพระราชบัญญัติฉบับนี้เห็นว่า

ด้วยทรงพระราชดำริเห็นว่า "ทุกวันนี้หญิงบางจำพวกประพฤติตนอย่างที่เราเรียกว่าหญิงนครโสเภณี มีหัวหน้ารวบรวมกันตั้งโรงหาเงินขึ้นหลายตำบล แต่ก่อนมาการตั้งโรงหญิงนครโสเภณี นายโรงช่วยไล่หญิงมาเป็นทาสรับตัวจากเจ้าภาษีแล้วตั้งเป็นโรงขึ้น ครั้นต่อมาได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เลิกทาสเสียแล้ว หญิงบางจำพวกที่สมัครเข้าเป็นหญิงนครโสเภณีรับตัวจากเจ้าภาษี แล้วมีหัวหน้ารวบรวมกันตั้งโรงขึ้นในท้องที่อันควรบ้าง มิควรบ้าง กระทำให้มีเหตุเกิดการวิวาทขึ้นเนื่อง ๆ อีกประการหนึ่ง หญิงบางคนป่วยเป็นโรคซึ่งอาจจะติดต่อเนื่อง ไปถึงผู้ชายที่คบหาสมาคมได้ ก็มีได้มีแพทย์ตรวจรักษา โรคร้ายนั้นอาจจะติดเนื่องกันไป จนถึง เป็นอันตรายแก่ร่างกายและชีวิตมนุษย์เป็นอันมาก และยังหาได้มีกฎหมาย และข้อบังคับอย่างใดสำหรับจะป้องกันทุกข์ โทษภัยแก่ประชาราษฎร์ทั้งหลายเหล่านี้ไม่ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้สืบไปดังนี้"²⁰

พระราชบัญญัติป้องกันสัญจรโรค ร.ศ. 127 มีบทบัญญัติรวม 30 มาตรา ใช้มาตรการควบคุมการค้าประเวณีโดยบังคับให้มีการจดทะเบียน ออกใบอนุญาตและเรียกค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตนายโรงหญิงนครโสเภณีและตัวหญิงโสเภณี และมีบทบัญญัติลงโทษผู้ฝ่าฝืน โดยมีข้อห้ามมิให้ชายเป็นนายโรงหญิงนครโสเภณี (มาตรา 5) นายโรงจะรับเลี้ยงหญิงไว้ในโรงหญิงนครโสเภณีเฉพาะแต่หญิงนั้นมีความสมัครใจ ห้ามบังคับล่อลวงหญิงให้เป็นหญิงนครโสเภณี ด้วยอุบายประการใด และถือว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดอาญา (มาตรา 32) หญิงโสเภณีต้องมีอายุเกิน 15 ปี ไม่เป็นโรคติดต่อ (มาตรา 22) และทางราชการได้จัดให้มีมาตรการตรวจเพื่อป้องกันการติดต่อระบาดของโรค ถ้าเห็นว่า เป็นโรคติดต่อ เจ้าพนักงานมีอำนาจไม่ออกใบอนุญาตหรือถอนใบอนุญาตและส่งตัวหญิงนั้นให้แพทย์ทำการรักษาเสียก่อนจนกว่าจะหาย (มาตรา 25-27)²¹

²⁰พระราชบัญญัติป้องกันสัญจรโรค ร.ศ. 127.

²¹ศุภาคมนวก.

พระราชบัญญัติป้องกันสัญจรโรค ร.ศ. 127 ได้ใช้เรื่อยมาเป็นเวลานานถึง 52 ปี โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด จนได้ถูกยกเลิกไปโดยพระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2503 โดยมีสาเหตุสำคัญสืบเนื่องมาจากการเรียกร้องผลักดันขององค์การสหประชาชาติ²² อันมีเจตน์จำนงที่จะล้มเลิกการค้าประเวณีปราบปรามการค้าบุคคลและการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีของผู้อื่น และขจัดปัญหาเรื่องความเป็นทาสและการค้าทาสไม่ว่าในรูปแบบใด รวมทั้งการกระทำทั้งหลายอันเป็นการขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งรัฐบาลไทยในยุคสมัยนั้นได้พิจารณาเห็นว่า ประเทศไทยได้เจริญทัดเทียมกับอารยะประเทศแล้ว และในฐานะเป็นสมาชิกแห่งองค์การสหประชาชาติ²³ สมควรยกเลิกระบบโสเภณีอนุญาต และประกาศใช้พระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 เพื่อเป็นการสอดคล้องกับการเรียกร้องของสหประชาชาติ และเมื่อสงครามโลกครั้งที่ 1 สิ้นสุดลง ปรากฏว่ากามโรคได้ระบาดแพร่หลาย การค้าทาสสตรีและเด็กก็เพิ่มขึ้นด้วย องค์การสันนิบาตชาติได้ให้ความสนใจและทำการเคลื่อนไหวเรื่องการค้าทาสหญิงผิวขาว และจัดให้มีการประชุมขึ้นที่เจนีวา ในปี พ.ศ. 2464 (ค.ศ. 1921) ซึ่งประเทศไทยได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมด้วย ในปีเดียวกันนั้นไทยก็ได้ให้คำรับรองข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการปราบปรามการค้าทาสผิวขาว ค.ศ. 1904 และได้ลงนามเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการค้าทาสผิวขาว ค.ศ. 1910 ก็นำให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก ค.ศ. 1921 ในเวลาต่อมาด้วย

ผลจากการที่ประเทศไทยได้ให้คำรับรองข้อตกลงระหว่างประเทศ และเป็นภาคีในอนุสัญญาดังกล่าว ประกอบกับแรงผลักดันจากประเทศอังกฤษให้ประเทศไทยช่วยตรวจป้องกันการลักพาหญิงจีนส่งขายไปเป็นโสเภณีในหัวเมืองอังกฤษ และสภาพการณ์ภายในของประเทศไทยที่มีการนำหญิงจีนเข้ามาค้าประเวณีมาก ทำให้ประเทศไทยร่างกฎหมายขึ้นอีกสองฉบับ คือ

²²ขอให้ดูเรื่องกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับการค้าประเวณี บทที่ 3.

²³องค์การสหประชาชาติก่อตั้งเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2488 (ค.ศ. 1945) ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกเป็นประเทศที่ 55 เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2489 (ค.ศ. 1946).

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง และพระราชบัญญัติว่าด้วยการค้าหญิงและ เด็กหญิง 24, 25 ซึ่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการค้าหญิงและ เด็กหญิงฉบับนี้ได้ใช้มาจนถึงปัจจุบันนี้

นับแต่ประเทศไทยได้ล้มเลิกสำนักโสเภณีและยกเลิกการจดทะเบียนโสเภณี โดยประกาศใช้พระราชบัญญัติปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 จนบัดนี้เป็นเวลาเกือบ 30 ปีแล้ว แต่จำนวนโสเภณีมิได้ลดลงทั้งยังแพร่หลายกว่าก่อนมาก โดยมีอัตราการเติบโตอย่างรวดเร็วเช่น จาก 20,000 คน ในปี พ.ศ. 2500 เป็น 400,000 คน ใน พ.ศ. 2507 (จากการประเมินของกรมตำรวจ)²⁶ และขณะนี้มีการประเมินว่า ประเทศไทยมีโสเภณีทั่วประเทศประมาณ 2,000,000 คน โดยเป็นโสเภณีเด็กอายุช่วง 12-16 ปี จำนวนถึง 800,000 คน (จากข้อมูลการประเมินของศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก)²⁷ ซึ่งแม้จำนวนดังกล่าวอาจจะไม่เป็นการแน่ชัด แต่นับได้ว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการค้าประเวณีมากที่สุดประเทศหนึ่ง และในแต่ละปีรัฐต้องสูญเสียงบประมาณปีละหลายสิบล้านบาท เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ตั้งแต่การป้องกันบำบัดการโรค การสงเคราะห์และฝึกอาชีพให้แก่หญิงโสเภณี นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ของรัฐบางหน่วยยังมีลวนลาม โยหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี ปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อสังคมหลายด้าน เช่น ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมในแหล่งค้าประเวณี ปัญหายาเสพติด ปัญหาล่องหนและชักพาหญิงมาค้าประเวณี ในด้านสุขภาพอนามัยของประชาชน ช่องโสเภณีเป็นแหล่งแพร่เชื้อกามโรคก่อให้เกิดปัญหาเด็กพิการอันเนื่องมาจากพ่อเด็กโบส่นอกกับหญิงโสเภณี เด็กกำพร้าอันเกิดแต่หญิงโสเภณี ปัญหาโสเภณีจึงมีผลกระทบต่อสังคมไม่มีที่สิ้นสุด²⁸

²⁴ดาร์ราร์ดน์ เมตตาริกานนท์, "โสเภณีกับนโยบายกับรัฐบาลไทย พ.ศ. 2411-2503", หน้า 117-119.

²⁵ขอให้ดูในบทที่ 4.

²⁶ศิริพร สะโครบานันต์, "กระบวนการค้าหญิงในประเทศไทย", ปัญหาการค้าหญิงและยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา, หน้า 30, 24.

²⁷หนังสือพิมพ์ The Nation ฉบับวันที่ 17 มกราคม ค.ศ. 1989 (พ.ศ. 2532).

²⁸หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ฉบับวันที่ 22 ตุลาคม, 2529.

สาเหตุที่ทำให้การค้าประเวณีไม่ลดน้อยลงแต่กลับเติบโตขึ้น จำนวนโสเภณีเพิ่มขึ้นเป็น เพราะมีปัจจัยตั้งนี้สนับสนุน คือ ความล้มเหลวในการพัฒนาชนบท การเข้ามาตั้งฐานทัพอเมริกัน ในประเทศไทย นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล²⁹

นอกจากนั้นปัจจุบันนี้ปัญหาโสเภณีในประเทศไทยมิได้จำกัดอยู่แต่เพียงโสเภณีหญิงและ เด็กหญิง เท่านั้น หากแต่โสเภณีชายและเด็กชายก็ได้ขยายตัวเพิ่มจำนวนมากมายจนน่าวิตก โดยเฉพาะในย่านแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น พัทยา พังงอ พัทลุง ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีรสนิยมชอบร่วมเพศกับผู้ชายด้วยกัน รวมทั้งนักท่องเที่ยวหญิงบางส่วน

ความล้มเหลวในการพัฒนาชนบท การเข้ามาตั้งฐานทัพอเมริกันในประเทศไทยช่วง สงครามเวียดนาม และนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลเป็นปัจจัยสนับสนุนให้โสเภณี ไทยเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างมากมาย และในขณะเดียวกันการเข้ามาตั้งฐานทัพอเมริกันในประเทศไทยก็ได้เป็นจุดกำเนิดของการไปค้าประเวณีในต่างประเทศของคนไทย โดยหญิงไทยส่วนหนึ่ง ได้ติดตามทหารอเมริกันกลับไปในฐานะเมีย แต่เมื่อเกิดปัญหาจากความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ฯลฯ ทำให้ต้องหย่าขาดจากกัน สุดท้ายมักจะลงเอยด้วยการค้าประเวณีอยู่ในต่างประเทศ และอีก ส่วนหนึ่งจากการที่ได้รู้จักกับนักรบอเมริกันมาแล้วนั้น จึงมีช่องทางไปค้าประเวณีในต่างประเทศ และเมื่ออเมริกันถอนฐานทัพออกจากประเทศไทย ก็เป็นเหตุให้หญิงไทยจำนวนมากมายที่เคย หากินกับทหารอเมริกันต้องตกงาน ทำให้แมงดา นักธุรกิจค้าหญิง เล็งเห็นประโยชน์มหาศาลจากการจัดหาบริการส่งหญิงไทยไปค้าประเวณีในต่างประเทศ ซึ่งจากจุดนี้ได้เป็นจุดเริ่มต้นหรือจุด กำเนิดของการไปค้าประเวณีในต่างประเทศ³⁰ ต่อมา เมื่อรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว สถานบันเทิงเรีงรมย์ต่าง ๆ ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว บริษัท ท่องเที่ยวในต่างประเทศและในประเทศมีการโฆษณาเชิญชวนนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวประเทศ

²⁹ศิริพร ละ โครบานีต, "กระบวนการค้าหญิงในประเทศไทย", ปัญหาการค้าหญิง และยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา, หน้า 24-25.

³⁰สารประชาชน 18, ฉบับที่ 658 (มีนาคม 2524) หน้า 28.

ไทย โดยมีจุดใหญ่ในการโฆษณา คือการมาใช้บริการทางเพศในประเทศไทย ซึ่งปรากฏว่า ได้มี Sex Tour และนักท่องเที่ยว จากประเทศต่าง ๆ จำนวนมากเดินทางมาหาความสุขจาก บริการทางเพศในประเทศไทย ทำให้หญิงไทยและเด็กไทยยังมีชื่อเสียงขจรขยายมากขึ้น ส่งผล ให้ตลาดค้ากามในต่างประเทศมีความต้องการสาวไทยมากยิ่งขึ้น เพื่อสนองตอบต่อผู้ที่ไม้อาจ เดินทางมาหาความสุขในประเทศไทย

ธุรกิจการค้าหญิงข้ามประเทศดังกล่าว ได้มีการดำเนินการอย่างเป็นขบวนการ (Crime Organization) และได้ก่อตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากค่าตอบแทนซึ่งได้ผลกำไรสูง และ ระยะแรกก็ได้ทำการปราบปรามกันอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ทำให้ความต้องการหญิงไทยจาก สถานบริการในประเทศต่าง ๆ มีจำนวนสูงขึ้นทุกขณะ³¹ ยิ่งกว่านั้น ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกัน ปราบปรามการไปค้าประเวณียังต่างประเทศเอง ก็ได้มีส่วนเกี่ยว ข้องในการส่งหญิงไทยไปค้าประเวณีในต่างประเทศ ดังปรากฏตัวอย่าง เช่น เมื่อเดือนธันวาคม 2531 หนังสือพิมพ์หลายฉบับได้เสนอเป็นข่าวใหญ่หน้าหนึ่ง กว่า 10 วัน เรื่องร้อยตำรวจเอก และร้อยตำรวจตรี 2 นาย ถูกกล่าวหาและถูกจับกุมกรณีหัวพันกับแก๊งยาสูบของผู้ปั่นส่งสาวไทย ไปค้าประเวณีที่ประเทศญี่ปุ่น โดยนักศึกษาผู้ถูกตำรวจ 2 นายล่อลวงไปค้าประเวณีได้เปิดเผยอีก ว่า เจ้าหน้าที่สายการบินไทย ตำรวจกองตรวจคนเข้าเมือง ตำรวจสันติบาล และตำรวจกอง ปราบปราม รวมทั้งสื่อมวลชนบางคนได้ร่วมขบวนการค้ากามกับ "แก๊งยาสูบ" ด้วย ซึ่งเจ้าหน้าที่ หน่วยเฉพาะกิจป้องกันและปราบปรามการล่อลวงหญิงไปค้าประเวณียังต่างประเทศแจ้งว่า จาก การตรวจสอบหลักฐานย้อนหลังพบว่าในรอบปีที่ผ่านมา ร.ต.อ.ผู้นั้นเดินทางไปประเทศญี่ปุ่น 8 ครั้ง ส่วนร.ต.ต.เดินทางไป 6 ครั้ง ทั้งสองคนไม่เคยขออนุญาตผู้บังคับบัญชาตามระเบียบ ราชการแต่อย่างใด นอกจากนี้เขายังแจ้งว่า นายตำรวจที่อยู่ในข่ายที่จะต้องถูกจับกุมนอกจาก ร.ต.อ. และ ร.ต.ต. 2 นายนี้แล้ว ยังมี ร.ต.อ. อีก 3 นายซึ่งทุกนายที่หัวพันกับคดีนี้ล้วน เป็นนายตำรวจที่เคยทำงานด้านปราบปรามและป้องกันการล่อลวงหญิงไปค้าประเวณียังต่าง

31พ.ศ.ท. ประเสริฐ จันทราพิพัฒน์ และ ร.ต.อ. โกวิทย์ สุกุมลจันทร์, "ปัญหาการล่อลวงหญิงไทยไปค้าประเวณีในต่างประเทศ", เอกสารประกอบการสัมมนา มาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันการค้าหญิงและเด็กหญิงระหว่างประเทศ, ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วันที่ 5 สิงหาคม 2529.

ประเทศทั้งสิ้น พร้อมกันนั้นก็ได้มีการจับกุมเอเยนต์จัดส่งที่จังหวัดอุดรธานีและเครือข่ายย่านหัว
 ขวาง ปรากฏว่าได้มีการจัดส่งหญิงไทยไปเยอรมัน ออสเตรเลีย ซาอุดีอาระเบีย ใต้หวัน และ
 ญี่ปุ่น มานาน 5 ปีแล้ว ทูตไทยในประเทศญี่ปุ่นแจ้งว่ายอดผู้หญิงไทยที่เข้าไปขอความช่วยเหลือใน
 เรื่องนี้มีวันละ 1-3 คน เดือนหนึ่งตกประมาณ 30 คนขึ้นไป และพ.ต.ต. พรภัทรสุยะนันท์
 รองผกก.1 บ. รองหัวหน้าหน่วยเฉพาะกิจฯ ได้เปิดเผยว่าในรอบปี 2531 หน่วยเฉพาะกิจฯ
 ได้จับหญิงที่เดินทาง ไปค้าประเวณีต่างประเทศเฉพาะประเทศญี่ปุ่นรวมถึง 500 คนและได้จับกุม
 กลุ่มคนร้ายที่ล่อลวงหญิงไปค้าประเวณีต่างประเทศได้ถึง 35 กลุ่ม ผู้ต้องหากลุ่มละ 3-5 คน

ขณะนี้จำนวนโสเภณีไทยที่ไปค้าประเวณีในประเทศต่าง ๆ มีจำนวนมากสูงติดอันดับ
 โลก โดยมีคู่แข่งชั้นคือฟิลิปปินส์ ประเทศต่าง ๆ ที่หญิงไทยไปค้าประเวณี เช่น ญี่ปุ่น สิงคโปร์
 มาเลเซีย ฮองกง มาเก๊า บรูไน เยอรมันตะวันตก เนเธอร์แลนด์ ฝรั่งเศส กรีซ ไชปรัส
 สหรัฐอเมริกา และประเทศตะวันออกกลาง ฯลฯ ซึ่งไม่มีใครทราบจำนวนแน่นอนของโสเภณี
 ไทยที่ไปค้าในต่างประเทศ แต่ประเมินว่ามีจำนวนนับหมื่น ๆ คน นอกจากนั้น จากการศึกษาพบ
 ว่ามีโสเภณีชายไทยที่เคยมาหากินกับนักท่องเที่ยวในย่านแหล่งท่องเที่ยว เช่น พัทยา พัทยา
 ได้เดินทางไปค้าประเวณีในต่างประเทศด้วย แต่จำนวนยังไม่มากและไม่เป็นปัญหาเท่าโสเภณี
 หญิง ดังนั้น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงเน้นหนักในเรื่องโสเภณีหญิงมากกว่า

การไปค้าประเวณีของหญิงไทยในต่างประเทศก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ หลายประการ
 เช่น การล่อลวงบังคับค้าประเวณี, การกักขัง, การข่มขืน ทาร้ายร่างกาย จิตยาสีเสียด และ
 แม้กระทั่งฆาตกรรมเหยื่อโสเภณีที่ขี้ขิ้น ในส่วนของรัฐ ได้ก่อให้เกิดการประหัตมิชอบและทุจริต
 ในบางส่วนของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และมีผลเสียต่อชื่อเสียงเกียรติคุณของประเทศชาติและ
 ทำให้ภาพพจน์ของสตรีไทยตกต่ำ นอกจากนั้น ยังเป็นการก่อปัญหาอันไม่พึงประสงค์แก่ประเทศที่
 มีคนไทยไปค้าประเวณีอยู่

ดังนั้น ปัญหาการไปค้าประเวณีในต่างประเทศจึงเป็นปัญหาใหญ่ สำคัญ และต้องการ
 การแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วนโดยความร่วมมือจากฝ่ายต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลไทย รัฐบาลต่าง
 ประเทศ องค์การสหประชาชาติ และองค์กรเอกชนต่าง ๆ และต้องกำหนดนโยบายให้ชัดเจน
 สำหรับตัวบทกฎหมายของไทยที่เกี่ยวกับปัญหานี้แม้จะมีหลายฉบับ เช่น ประมวลกฎหมายอาญา,
 พระราชบัญญัติว่าด้วยการค้าหญิงและเด็กหญิง พ.ศ. 2471, พระราชบัญญัติปรามการค้าประเวณี

พ.ศ. 2503, พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509, พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. 2528 ซึ่งบางฉบับนั้นก็จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขให้ทันต่อเหตุการณ์ และที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งคือ การบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ และนโยบายที่ชัดเจนแน่นอนของรัฐบาลต่อปัญหา

ด้วยเหตุนี้จึงมีปัญหาคณาจารย์ว่า กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายเหล่านี้มีช่องว่างอันไม่รัดกุมและความไม่เหมาะสมกับเหตุการณ์และพฤติกรรมแห่งความผิดในปัจจุบันอย่างไรสมควรแก้ไขปรับปรุงประการใด และรัฐบาลไทยกับฝ่ายต่าง ๆ ควรมีมาตรการและแนวทางในการแก้ไขป้องกันปัญหาการไปค้าประเวณีในต่างประเทศนี้อย่างไร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการไปค้าประเวณีในต่างประเทศของคนไทย
2. เพื่อศึกษาถึงทฤษฎีแนวความคิดต่าง ๆ เช่น แนวความคิดทางอาชญาวิทยา แนวความคิดว่าด้วยหลักสิทธิมนุษยชน, กฎหมายระหว่างประเทศ และหลักกฎหมายของต่างประเทศเกี่ยวกับการค้าประเวณี
3. เพื่อศึกษาถึงสภาพกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการไปค้าประเวณีในต่างประเทศ การบังคับใช้ และระเบียบปฏิบัติของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับปัญหานี้
4. เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้เหมาะสมกับสภาพการณ์แห่งปัญหาการไปค้าประเวณีในต่างประเทศในปัจจุบัน รวมทั้งอนาคตอันใกล้ และแสวงหามาตรการหรือแนวทางอื่น ๆ เกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหาการไปค้าประเวณีในต่างประเทศ

ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตของการศึกษา ผู้ศึกษาจำเป็นต้องกำหนดขอบเขตของการศึกษา ทั้งนี้เพราะปัญหาการค้าประเวณีในปัจจุบันเป็นปัญหาใหญ่มีขอบเขตกว้างมาก ซึ่งในการวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะประเด็นปัญหาการไปค้าประเวณีในต่างประเทศ ซึ่งกำลังเป็นปัญหาใหญ่ มีการดำเนินการจัดส่งคนไทยไปค้าประเวณีในต่างประเทศอย่างเป็นขบวนการ มีการกระทำความผิดเป็นการขัดต่อสิทธิมนุษยชนและมีผลเสียหายต่อชื่อเสียงเกียรติภูมิของประเทศชาติและภาพพจน์ของชาวไทย และเนื่องจากคนไทยที่ไปค้าประเวณีในต่างประเทศขณะนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง ดังนั้น เนื้อหาต่าง ๆ จึงเกี่ยวกับผู้หญิงมากกว่า

สมมติฐานในการศึกษา

สมมติฐานในการศึกษาปัญหาเรื่องนี้ คือ ปัญหาโสเภณีเกิดขึ้นจากปัจจัยหลายประการที่สำคัญคือ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ การล่อลวง และค่านิยม ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันมาตลอดแล้ว

ว่ายากที่จะป้องกันแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากนโยบายที่แน่ชัดของรัฐบาลและปัญหาทางด้านกฎหมาย ซึ่งสืบเนื่องไปถึงปัญหาโสเภณีข้ามชาติ ดังนั้น การวิจัยเพื่อแสวงหามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับปัญหาโสเภณีข้ามชาตินั้น จึงอยู่ภายใต้ข้อสมมติฐานว่า "นโยบายที่ไม่แน่ชัดของรัฐบาลที่มีต่อปัญหาโสเภณีข้ามชาติย่อมมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย"

วิธีการดำเนินการศึกษา

การดำเนินการศึกษาวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ ได้ดำเนินการเก็บข้อมูล 2 วิธี คือ

1. ข้อมูลจากการค้นคว้า รวบรวมและวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับทฤษฎี แนวความคิด บทบัญญัติ มติ อนุสัญญา กฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายไทย กล่าวคือ ทฤษฎีแนวความคิดทางอาชญาวิทยา ปรัชญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กฎบัตรสหประชาชาติ มติและอนุสัญญาแห่งองค์การสหประชาชาติเกี่ยวกับปัญหาการค้าประเวณี กับทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณีของต่างประเทศ คือ ประเทศญี่ปุ่น, เยอรมัน, ซึ่งเป็นประเทศที่มีหญิงไทยไปค้าประเวณีในจำนวนมากเป็นต้น และกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการค้าประเวณีในต่างประเทศ ดังนี้ ประมวลกฎหมายอาญา, พระราชบัญญัติว่าด้วยป้องกันการค้าหญิงและเด็กหญิง พ.ศ. 2471, พระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พ.ศ. 2503, พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509, พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522, พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. 2528 เป็นต้น

นอกจากนี้ก็ได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมจากวิทยานิพนธ์, ตำรา, หนังสือ, วารสาร บทความ เอกสารประกอบการสัมมนา, เอกสารจากสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำประเทศต่าง ๆ คือ ญี่ปุ่น, เยอรมัน เอกสารจากส่วนราชการต่าง ๆ และเอกสารทั้งหลายที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงสนทนาตามประเด็นที่กำหนดไว้ มีประเด็นหลัก ๆ คือ สาเหตุและรูปแบบการไปค้าประเวณีในต่างประเทศ สภาพและปัญหาของคนไทยที่ไปค้าประเวณีในต่างประเทศ ความเห็นเกี่ยวกับสภาพกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย โดยการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- หญิงไทยที่ไปค้าประเวณีในต่างประเทศ เช่น ประเทศญี่ปุ่น, เยอรมัน, ฮองกง, ฮ่องกง

- หญิงไทยที่สมรสกับชาวเยอรมัน พร้อมทั้งครอบครัวของผู้หญิง และสามีชาวเยอรมัน
- เจ้าหน้าที่ตรวจหน่วยเฉพาะกิจป้องกันปราบปรามการล่องหนิง ไปเพื่อการค้าประเวณีในต่างประเทศ และกองวิจัยและวางแผน
- เจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์
- เจ้าหน้าที่ในองค์กรเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัญหาผู้หญิงและการค้าประเวณี
- หน่วยงานที่ทาคดีให้กับเอเยนซ์จัดส่งหญิงไทยไปค้าประเวณีในต่างประเทศ และทาคดีให้กับหญิงไทยที่ไปค้าประเวณีในต่างประเทศซึ่งถูกจับกุมดำเนินคดี

ทั้งนี้ เนื่องจาก เป็นผู้ใกล้ชิดและสัมผัสกับปัญหาการไปค้าประเวณีในต่างประเทศในแง่รูปธรรมและข้อเท็จจริง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ คาดว่าจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการไปค้าประเวณีในต่างประเทศของคนไทยมากยิ่งขึ้น
2. ทำให้ทราบถึง ทฤษฎี, แนวความคิดต่าง ๆ, หลักกฎหมายระหว่างประเทศและหลักกฎหมายของต่างประเทศเกี่ยวกับปัญหาการค้าประเวณีและการค้าประเวณีระหว่างประเทศ
3. ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาของกฎหมายไทยและการบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงระเบียบปฏิบัติของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับการไปค้าประเวณีในต่างประเทศ
4. และจากการศึกษาในข้อ 1. ข้อ 2. และข้อ 3. ทำให้ได้แนวทางในการแก้ไขกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการไปค้าประเวณีในต่างประเทศ และแนวทางในการกำหนดมาตรการหรือแนวทางอื่น ๆ เกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหาการไปค้าประเวณีในต่างประเทศต่อไป
5. เป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษา ผู้สนใจปัญหาการไปค้าประเวณีในต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับปัญหาการไปค้าประเวณีในต่างประเทศของคนไทย